

MÜSLÜMANI SEVİNDİRMEK*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayra halkihî seyyidinâ ve senedinâ muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân! Feinne efdale'l- hadîsi kitâbu'llâh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem...

Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

*مَنْ زَارَ أَخَاهُ الْمُؤْمِنِ، خَاضَ فِي رِيَاضِ الرَّحْمَةِ،
حَتَّى يَرْجِعَ؛ وَمَنْ عَادَ أَخَاهُ الْمُؤْمِنِ، خَاضَ فِي
رِيَاضِ الْجَنَّةِ، حَتَّى يَرْجِعَ*

(طب. عن صفوان بن عسال)

(Men zâre ehâhü'l-mü'mini, hàda fî riyâdi'r-rahmeti, hattâ yercia; ve men àde ehâhü'l-mü'mini hàda fî riyâdi'l-cenneti hattâ yercia)

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti ve bereketi cümlemizin üzerine olsun... Peygamberimiz Muhammed-i Mustafâ SAS Hazretleri'nin mübarek hadîs-i şerîflerinden, hocalarımızın hocası Gümüşhânevî Ahmed Ziyâeddin Efendi hazretlerinin cem ve telif eylemiş olduğu *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabından, âdetimiz olduğu üzere bir miktar okunacak.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına başlamadan önce, evvelen ve hasseten Peygamber Efendimiz Muhammed-i Mustafâ SAS Hazretleri'nin ruh-i pâki için ve onun cümle âlinin, ashabının, etbâının, ahbabının ruhları için; sâir enbiyâ ve mürselînin ve evliyâullahın ruhları için, hassaten bu beldede medfun bulunan sahabe-i kirâmın, evliyâullahın ruhları için;

Okuduğumuz kitabı yazmış olan Hocamız'ın hocası Gümüşhaneli Ahmed Ziyaeddin Efendi Hazretleri'nin ruhu için, bu hadîs-i şerîflerin bize kadar gelmesine emek sarf etmiş olan bütün hadis alimlerinin, râvilerin, ulemanın, meşâyihin ruhları için;

Şu beldeleri Allah Allah diye diye, canını ortaya koyup Allah rızasını kazanmak için buralara gelmiş ve buraları fethetmiş olan fatihlerin, şehidlerin, gazilerin, mücahid askerlerin ruhları için; bütün ashâb-ı hayrât ve hasenâtın ruhlarıyla birlikte bilhassa içinde şu ibadeti yaptığımız İskenderpaşa Camisi'ni bina etmiş

olan İskender Paşa'nın ruhu için ve bu caminin bu güne kadar gelmesine, bu güzel halde ayakta durmasına az veya çok yardım etmiş olan cümle kardeşlerimizin, müslüman geçmişlerimizin ruhları için;

Uzaktan ve yakından bu hadisleri dinlemek üzere şu meclise toplanmış bulunan siz kardeşlerimizin âhirete göçmüş olan bütün sevdiklerinin, yakınlarının ruhları için, yaşayan biz müslümanların da Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin emrine, rızasına, Kur'an'ın ahkâmına uygun ömür sürüp huzur-ı âlîsine sevdiği, razı olduğu bir kul olarak varmamıza vesile olması için, buyurun bir Fâtîha, üç İhlâs-ı Şerif okuyalım, öyle başlayalım:

.....

a. Müslüman Kardeşini Ziyaret Etmek

Râmûzü'l-Ehâdîs matbu nüshanın 422. sayfası geçen hafta okunmuş. Okuyan kardeşimiz arada bir hadîs-i şerîfi atlamış, onu bana bildirdi. O hadîs-i şerîfi ben size okuyayım, mânasını söyleyeyim. Peygamber Efendimiz SAS Hazretleri metnini az önce okumuş olduğum o hadîs-i şerîfide şöyle buyuruyor:¹

¹ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VIII, s.67, no:7389; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.23, no:3774; Safvân ibn-i Assâl RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.20, no:24724; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XX, s.346, no:22299.

مَنْ زَارَ أَخَاهُ الْمُؤْمِنِ، خَاضَ فِي رِيَاضِ الرَّحْمَةِ،
حَتَّى يَرْجِعَ؛ وَمَنْ عَادَ أَخَاهُ الْمُؤْمِنِ، خَاضَ فِي
رِيَاضِ الْجَنَّةِ، حَتَّى يَرْجِعَ

(طب. عن صفوان بن عسال)

RE. 422/6 (*Men zâre ehâhü'l-mü'mini, hàda fî riyâdi'r-rahmeh, hattâ yercia*) “Her kim mü'min kardeşini ziyaret ederse, dönünceye kadar rahmet bahçelerine dalmış olur, gark olmuş olur.”

(*Ve men àde ehâhü'l-mü'min*) “Ve her kim hasta müslüman kardeşini, hastayken gönlünü hoş etmek, halini sormak, yardımına yetişmek üzere iâdet ederse, yani onun ziyaretine giderse; (*hàda fî riyâdi'l-cenneti hattâ yercia*) dönünceye kadar cennetin bahçelerine dalar gider.”

Hàda, havd, dalmak demek. Suda yürümek, suya girmek mânasına geliyor. Sanki suya dalıp da gark olmuş gibi oluyor.

Demek ki, bir müslüman kardeşini ziyaret eden kimse; Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin rahmet bahçelerine dalmış, denize dalmış, gark olmuş gibi çok rahmete mazhar oluyor. Ve hasta ziyareti de hakeza cennet bahçelerine girmek gibi oluyor; dönünceye kadar... Peygamber Efendimiz, “Cennet bahçelerine girmiş olur.” buyuruyor.

O halde, kardeşin kardeşini ziyareti ihmal etmemesi gerekir. Biz kardeşler olarak ihmal etmeyelim. Bu ziyaret bir vazifedir. Günümüzden gün ayıralım, zamanımızdan zaman ayıralım. Eski dostları, baba dostlarını, kendi kardeşlerimizi, din kardeşlerimizi, yol kardeşlerimizi, tanıdığımız kimseleri Allah rızası için, bir maddî menfaat bahis konusu olmadan ziyaret edelim ki, Allah'ın rahmetine gark olalım!

Hasta kardeşlerimizi hastane köşelerinde boynu bükük bırakmayalım. Ziyaret edip gönlünü alalım ki, cennetin bahçelerinde dolaşıyor gibi büyük ecirler kazanalım.

Bu hadîs-i şerîf geçen sayfadan eksik kalmış olan hadîs-i şerîf idi. Şimdi geliyoruz 423. sayfanın hadîs-i şerîflerine.

b. İlmî Gizlemenin Cezası

Ebû Hüreyre RA, Peygamber SAS'in bir hadisini nakletmiş:²

² Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.345, *İlim/9*, no:3658; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.29, *İlim*, no:2649; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.97, no:264; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.263, no:7561; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.181, *İlim*, no:344; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.330, no:2534; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.335, no:3322; Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.I, s.112, no:160; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.268, no:6383; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.V, s.316, no:26454; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.276, no:1745; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.266, no:432; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.VI, s.66, no:256; İbn-i Sa'd, *Tabakâtü'l-Kübrâ*, c.IV, s.331; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.II, s.268; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.IV, s.76; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.II, s.213, no:1557; Ebû Hüreyre RA'dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.97, no:264; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.II, s.355; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.IV, s.312; Ukaylî, *Duafâ*,

مَنْ سَأَلَ عَنْ عِلْمٍ فَكَتَمَهُ، أَلْجَمَهُ اللهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

بِلِجَامٍ مِنْ أَل نَّارِ

(حم. د. د. ت. ه. ك. هب. عن أبي هريرة)

RE. 423/1 (*Men süile an ilmin feketemehû, elcemehu'llàhu yevme'l-kıyâmeti bi-licâmin mine'n-nâr*)

Peygamber Efendimiz SAS buyurmuş ki:

(*Men süile an ilmin*) “Kim bir bilgiden kendisine soru sorulduğu zaman ketmederse...”

c.IV, s.449; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.298, no:96; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.182, no:346; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.186, no:5027; Abdullah ibn-i Mübarek, *Zühd*, c.I, s.119, no:399; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.V, s.38; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.145, no:11310; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.IV, s.458, no:2585; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.V, s.159; Ukaylî, *Duafâ*, c.IV, c.IV, s.206; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXIII, s.541; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.X, s.102, no:10089; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.356, no:5540; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.455; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.183, no:3921; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.I, s.371, no:500; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.II, s.219; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.334, no:8251; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.267, no:433; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.I, s.353, no:182; Kays ibn-i Talak, babasından.

İbn-i Hibbân, *Tabakâtü'l-Muhaddisîn*, c.III, s.147; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IX, s.91; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.I, s.400, no:741-745; *Kenzü'l-Ummâl*, c.X, s.190, no:29001; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.254, no:2505; *Câmiu'l-Ehâdis*, c.XX, s.364, no:22350.

Ketmetmek ne demek? Söylememek. Biliyor ama karşısındakine o bilgiyi vermiyor, söylemiyor. Ketmetmek bu. İlmini saklarsa, sorulduğu halde karşı tarafa öğretmezse, Allah ona ceza verir. (*Elcemehu'llàhu yevme'l-kıyâmeti*) “Kıyamet gününde Allah –atların ağzına gem vurulduğu gibi– onun ağzına gem vurur.” Ama nasıl bir gem? (*Bi-licâmin mine'n-nâr*) “Cehennem ateşinden bir gem ile ağzını gemler.”

“–Sen miydin bu ağzınla ilmi saklayan, sen miydin o soruyu cevaplandırmayan, sen miydin hakkı söylemeyen?”

Cehenneme muhakkak girecek de, cennette insanın ağzına ateşten gem vururlar mı? Cennette azap var mı? Yok. Demek ki evvela cehenneme gidecek. Bu cehennemdeki azabının şeklini bildiriyor. Sen misin söylemeyen? Cehennemdeki azaplanış şekli, ağzına ateşten gem vurulması.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bizleri hayırlı ilimlere sahip eylesin... İlmimizi de hayırlı kimselere öğretmekten geri koymasın...

Burada bir incelik vardır, onu söylemek gerekiyor: İlmi nâhile, ehil olmayana öğretmemek lâzım!

Hırsızın birisi geliyor; “Sen usta anahtarcısın.” diyor, sana anahtar yapma, anahtar açma ilminin inceliklerini soruyor. Ben aptal mıyım? Adamın niyeti kötü. Her kapıyı açacak, hırsızlık yapacak. Ona öğretilmez. Öğretilmemesi gerekir. Çünkü ilme zulümdür. Nâhile ilim öğretmek, ilme zulümdür. Lâyık değil adam, gâvur, papaz gelmiş diyor ki:

“—Bana o ilmi öğret, şu ilmi bu ilmi öğret!”

Ne yapacak? Öğrenecek, ondan sonra kazmayı alacak, başlayacak İslâmiyet’in temellerine vurmaya. Öğretilir mi? Öğretilmez. Öğretilirse vebal olur.

Hız. İsa AS buyurmuş ki, o da peygamberlerden bir peygamber:

“—Nâehile ilim öğretmek, domuzun boynuna inci takmak gibidir.”

Domuz murdar bir hayvan. Onun boynuna inci ne gerek? Böyle teşbih eylemiş. Hadiste de öyle geçiyor. Bu ifade hadis kitaplarında nakledilmiştir. Demek ki ilmi ehlinden esirgemeyeceğiz.

Konya’yı ziyarete gittik. Bir arkadaş bizi evine çağırıldı. Babası da orada. Muhterem bir kimse, eli kalem tutan bir kimse.

“—Zamanın alimlerinden birine; ‘Bana Arapça öğret!’ dedim.

‘Yok, sen evlendin, yaşın geçti, öğretmem.’ dedi.” diyor.

Ben de dedim ki:

“—Burada, İstanbul’da Fatih’te bir Hüsrev Hoca varmış, gelmiş geçmiş, Allah rahmet eylesin... Yakaladığı istidatlı kimseleri alıp Abdül’aziz [Bekkine] Hocaefendi’ye götürürmüş: ‘İntisab et bakalım, bu ehlidir.’ dermiş. Öbür tarafta bazı mutasavvıfların aleyhinde konuşmuş. Ama tutup hakikisine getirirmiş.” Dobra dobra adam.

“—Gece yarısı ‘Bir şey öğret.’ diye gelseler gece yarısı uykusunu terk edip öğretirdi.” diyorlar.

Bazısına sabah namazında, bazısına öğleye doğru, bazısına ikindiden sonra, bazısına akşamdan sonra, yatsıdan sonra, bazısına geceleyin ne zaman gelersen gel öğreteceğim, dermiş. Öyle duydum menkıbesini. Kendisini tanımadım ama Allah rahmet eylesin, garîk-i rahmet eylesin. Hiçbir kimseyi geri çevirmemiş. Çünkü o zaman; ilim ehlinin azaldığı, öğreteninin öğrenenin azaldığı, ilim öğrenme şartlarının çok zorlandığı bir zamandı. “İlim gizli kalsın.” diye çalışmış.

Müslüman böyle olacak. İlmi, ehline öğretecek. Ama nâehile bilhassa öğretmemek gerekiyor. Çünkü nâehil kötüye kullanacak, şerre kullanacak.

Geçen gün bir alim zât ile oturduk, konuşuyoruz. O anlattı. Ben kitaptan okumadım da, şifahen ondan duydum; ama alim bir kimse, Arapça bilen, bilgin bir kimse.

Birisi İbn-i Abbas RA’ a gelmiş, demiş ki:

“—Kul tevbe ederse, Allah-u Teâlâ Hazretleri kulun tevbesini kabul eder mi?”

İbn-i Abbas RA:

“—Etmez!” demiş, adam çıkmış gitmiş. Ondan sonra bir başkası gelip:

“—Günah işledim; tevbe etsem Allah-u Teâlâ Hazretleri kabul eder mi?” diye sormuş.

“—Eder tabii; Allah-u Teâlâ Hazretleri Tevvâb’tır, tevbeleri kabul edicidir. Niye etmesin?” demiş.

Demişler ki:

“—Ey Abbas’ın oğlu, mübarek adam! Ötekisine etmez dedin, de buna eder dedin; niye?”

Kalp gözü açık. Peygamber Efendimiz, “Mü’minin ferasetinden korkun!” diyor ya. İbn-i Abbas RA da şöyle diyor:

“—Ferasetimle —keramet anlamında— anladım ki o adam bana şunun için soruyor: Kızdığı bir adam var. Gidip onu öldürecek. Öğrenecek, ondan sonra tevbe edecek. ‘Hayır olmaz!’ dedim.”

Çünkü peşinen gidip öldürürse, tabii cehenneme gider. Onun için öyle. O kafada, o zihniyette insan için öyle; ona cevap o.

Endülüs, sekiz asır müslüman yaşamış. Bütün İspanya müslüman olmuş. Orada Endülüs Emevî Devleti kurulmuş. Halifeler, müslümanlar idare etmiş, Sadece Kurtuba şehrinde 1700 tane cami varmış. Şimdi o 1700 camiden bir tek kilise kulesi olarak kullanılan bir minare kalmış.

Bak bizde kiliseler olduğu gibi duruyor. Görsünler bakalım, nerenin medeniyeti medeniyetmiş. 800 tane medrese varmış. İlme bak, ibadete bak. Sekiz asır müslüman olmuş. Sonra nasıl gümbürtüye gitmiş. Böyle dertleşiyorduk da o alim zât dedi ki;

“—Kur’an’ı öğrenmemiz lâzım, Kur’an’ı öğretmemiz lâzım! Hızlı hızlı da öğrenmemiz lâzım! Bir Fâtiha Sûresi üzerinde üç ay, beş ay

durursam, Kur'an'ı öğrenmeye ömür yetmez ki... Çabuk çabuk okuyalım ki Kur'an bilgisi olsun.” demişti.

Niye “Kur'an'ı öğrenelim!” diyor? Çünkü Kur'an'ı Kerim bize her şeyi öğretiyor.

“—Ahlâkını düzelt!”

Baş üstüne; o emir var.

“—Haram yeme!”

Baş üstüne; o emir var.

“—Namaz kıl!” O emir var.

“—Cihad et!” O emir var.

“—Dargın gezme!”

“—İhtilaf çıkarma!”

“—Düşmana elinden geldiğince silah, güç kuvvet hazırla!”

Hepsi Kur'ân-ı Kerîm'de var. Karşına gelecek, kendini toparlayacaksın.

Yarım müslümanlık olmaz!

“—Kuzu gibi müslüman makbul mü?”

Hayır! Hayır! Kuzu gibi müslüman makbul değil.

“—Nasıl müslüman makbul?”

Yerine göre kuzu gibi, yerine göre arslan gibi müslüman makbul. Düşmanın karşısında kuzu gibi olunur mu?

Kurt parçalar. Aslan gibi olacaksın ki, kurt parçalamaktan korkacak, yanına yanaşamayacak. Yelelerini kabarttığın zaman, bir gürlediğin za-

man, bir aylık mesafeden düşmanın yüreği güp güp atacak, ağzına gelip gidecek.

أَشَدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ

(الفتح: ٢٩)

(Eşiddâü ale'l-küffâri ruhemâü beynehüm)

“Aralarında merhametli, kâfirlere karşı şiddetli olacak.” (Fetih, 48/29)

İşte terazi bu.

“—Efendim hoşgörü iyidir, müsamaha iyidir!”

Pekiye şurada bir adam çıkmış, öteki adamın göğsüne oturmuş, elleriyle bastırmış bastırmış, bıçağı elinde, kesiyor. Ona müsamaha mı iyi?

Olmaz! O zaman şerri engellemek lâzım. Kardeşin zulmünü engellemek ona yardımdır. Zulmü yaptırtmayacaksın. Müslüman, aktif müslümandır. Öyle kuzu gibi müslümanlık yok, pısrırık müslümanlık yok!

“—Efendim geceleyin kalkar, sabahlara kadar ibadet eder.” Kim dedi sana, “Sabahlara kadar ibadet et!” diye? Peygamber

SAS Efendimiz’in hayatına baksana... O öyle mi yapmış? Gecenin bir bölümünde uyumuş, bir bölümünde kalkmış ibadet etmiş; sen sabaha kadar ibadet ediyorsun, sabah namazına gelmiyorsun! Öyle müslümanlık mı olur?

Yatsıyı camide kıl! Yat uyu. Sonra teheccüde kalk. Sabah namazına gel; ondan sonra yine yatarsın. Her şey sünnete uygun olsun.

Eğri büğrü müslümanlık yok. Kendin müslümanlık çıkarma! Sen kim oluyorsun? Daha ne sağını bilirsin, ne solunu bilirsin. Yarınından haberin yok. Senin dünyanı, âhiretini Allah-u Teâlâ Hazretleri biliyor da sana şifa olacak şeyi bildirmiş.

وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَاةٌ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ

(البقرة: ١٧٩)

(*Ve leküm fi'l-kısâsi hayâtün yâ üli'l-elbâb*)
“Ey gönül sahipleri, akıl sahipleri! Kısasta sizin için hayat vardır.” (Bakara, 2/179) diyor.

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ، وَعَسَى أَنْ
تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ، وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا
شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ، وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

(البقرة: ٢١٦)

(*Kütibe aleykümü'l-kıtâlü ve hüve kürhün leküm, ve asâ en tekrahû şey'en ve hüve hayrun leküm ve asâ en tühibbû şey'en ve hüve şerrun leküm, va'llàhu ya'lemu ve entüm lâ ta'lemûn.*)

“Hoşunuza gitmediği halde savaş size farz kılındı. Olabilir ki bir şeyi siz sevmezsiniz, hoşunuza gitmez ama o sizin için hayırlıdır. Yine olabilir ki bir şeyi siz seversiniz, hoşunuza gider ama o sizin için şerlidir. Allah bilir, siz bilmezsiniz.” (Bakara, 2/216)

İttibâ etsene! Doktora ittibâ ediyorsun. Hatta bıçağının altına yatmaya bile razı oluyorsun. Kesecek seni. “Kessin ya, korkma, ameliyat yapacak.” diyorsun, itimat ediyorsun. Allah-u Teâlâ Hazretlerine itimadın yok mu be adam?

Allah akıl fikir versin. Ne biçim müslümansın? Böyle Müslümanlık mı olur? Teslim olsana, tevekkül etsene... Onun en iyi olduğunu bilsene. “Hızlı hızlı okuyacağız.” derken biraz onu demek istiyorum. Kur’ân-ı Kerîm’i okuyacağız, ezberleyeceğiz, öğreneceğiz.

“—Efendim pek anlayamadım.”

İkinci hatimde anlarsın, üçüncüde anlarsın. Kur’ân-ı Kerîm’in başını, sonunu, evvelini âhirini bir anla bakalım. Ne var ne yok; bir tanı bakalım. İkinci daha kuvvetli olur. Üçüncü, dördüncü daha kuvvetli olur. Pişirirsin, sapasağlam ehl-i Kur’an olursun. Kur’ân-ı Kerîm de sana şefaahat eder: “Yâ Rabbi! Bu beni okudu, benim ahkâmıma uymaya karar verdi, hem de tatbik de etti.” der.

Şimdi duvarda çiviye asmışız; güzel işlemeli cüz kesesinin içinde Kur’ân-ı Kerîmimiz duruyor. Kur’ân-ı Kerîm “duvara asılsın” diye mi indi? “Okunsun, bilinsin, tatbik edilsin.” diye indi.

c. İçki İçene Kızını Vermek

İbn-i Abbas RA’dan rivayet edilmiş. Deylemî yazmış. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:³

³ *Kenzü’l-Ummâl*, c.V, s.357, no:13219; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XX, s.353, no:22322.

مَنْ زَوَّجَ ابْنَتَهُ أَوْ وَاحِدَةً مِنْ أَهْلِ مِمَّنْ يَشْرَبُ
الْخَمْرَ، فَكَأَنَّمَا قَادَهَا إِلَى النَّارِ

(الديلمى عن ابن عباس)

RE. 423/2 (*Men zevvece' bnetehû ev vâhideten min ehlihî, mimmen yeşrebü'l-hamra, fekeennemâ kàdehâ ile'n-nâr*)

“Kim kızını veyahut aile efradından bir başkasını evlendirirse...” Ne demek?

İnsanın yanında yalnız kızı olmaz ki, halasının yetimi de olur, yeğeni de olur, küçükken alıp büyüttüğü, artık kendi ailesinden sayılan bir başka kimse de olur. Sadece kızı değil kendi mes'uliyeti altında, kendisinin bakıp gözetip söz sahibi olduğu bir kimseyi, (*ev vâhideten min ehlihî*) ailesinden bir başka ferdi, (*mimmen yeşrebü'l-hamre*) içki içen bir kimseye verirse, onunla evlendirirse; (*fekeennemâ kàdehâ ile'n-nâr*) sanki o kızcağızı cehenneme atmış olur, cehenneme sevk etmiş olur.”

“—Gel bakalım, haydi yürü cehenneme, ateşe doğru!” der gibi cehenneme sevk etmiş olur.

Neden? Öteki zavallı adam, devamlı sarhoş. Kendisine faydası, hayrı yok. Eve geç gelecek, parayı har vurup harman savuracak. Dini zayıf olduğu için senin kızını veya ailenden, akrabandan olan o şahsı dindarlık yoluna çekmeyecek, günahlara sevk edecek. Artık biraz aklını çalıştır da işin nerelere varacağını düşün!

“—Pekiyi Hocam, sorayım, içki içene vermeyeyim ama başka günah işleyene vereyim mi?”

Dinîmizde *kıyâs-ı fukahâ* diye bir şey var, aklını kullan. Buradan ne anlaşılıyor:

“—Senin çocuğunu dinden imandan çıkaracak gayr-i İslâmî bir hayat yaşatacaksa verme” demek.

“—Ama çok zengin!”

O zenginlik beş para etmez. Asıl zenginlik huy zenginliği, ahlâk zenginliği. Allah verir. Fukara olur sonra zengin olur. Helâlinden yer, taşmaz, azmaz.

Filanca adam milyonlara sahip oldu; elli milyon, yüz milyon, iki yüz milyon. İyi mi oldu? Gece gündüz günaha geziyor. Para olmasaydı yapamayacaktı. Eskiden camiye gelirdi. Hatta dervişti, tesbih çekerdi. Para onu azdırdı. Allah her şeyin hayırlısını versin.

d. Huysuzluk İçin Dua

Diğer hadîs-i şerîf:⁴

مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ مِنْ الرَّقِيقِ، وَالذَّوَابِّ،
وَالصَّبْيَانِ، فَاقْرَأُوا فِي أُذُنَيْهِ: أَفْغَيْرَ دِينِ

اللَّهُ يَبْغُونَ (آل عمران: ٨٣) (الآية

(كر. عن أنس)

⁴Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.27, no:64; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XV, s.91; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.56, no:12701; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.421, no:41666; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XX, s.366, no:22354.

RE. 423/3 (Men sâe hulukuhû mine'r-rakîki, ve'd-devâbbi, ve's- sıbyâni, fa'krau fî üzüneyhi: Efegayra dîni'llâhi yebğûne'l-âyeh.)

Enes ibn-i Malik RA'dan rivayet edilmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:

(Men sâe hulukuhû) “Her kimin ki huyu kötüdür, fenadır.” Kimlerden? (Mine'r-rakîki) “Kölelerden, (ve'd-devâbbi) veya kullandığın hayvanlardan.” At, deve, eşek, katır vs. (Ve's-sıbyâni) “Veyahut çocuklardan olsun.”

“Kullandığın hayvanlar olsun, köleler olsun, bunlardan kimin huyu kötü ise; (fakraû) okuyunuz, (fî üzüneyhi) onun her iki kulağına: (Efegayra dîni'llâhi yebğûne) âyet-i kerîmesini.

Yazmak lazım, başka türlü olmaz. Bunu yazacaksın. Benim çocuğum serkeş, laf dinlemez kerata şu âyeti yazayım, kulağına okuyayım; bir o kulağına, bir bu kulağına... Veyahut bizim hayvan önüne gitsem ısırır, arkasına gitsem teper, huysuz. Üstüne binsem atar, daldan dala yerden yere çalar, yükleri bir tarafa dağıtır. Kulağına okumak için yazacaksın.

Nedir?

أَفْغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا
وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ

(آل عمران: ٨٣)

(*Efegayra dîni'llâhi yebğûne ve lehû esleme men fi's-semâvâti ve'l-ardi tav'an ve kerhen ve ileyhi yürceûn*) [Göklerde ve yerdekiler, ister istemez ona teslim olduğu halde onlar (ehl-i kitap), Allah'ın dininden başkasını mı arıyorlar? Halbuki ona döndürüleceklerdir.] (Âl-i İmran, 3/83) ayet-i kerîmesini okuya-caksınız.

Bu ayet-i kerîmenin sebep-i nüzûlü var. Ehli kitaptan, yahudilerden bir grup gelmişler; “Biz Hz. İbrahim'in dini üzereyiz.” demişler. Öteki grup gelmiş; “Hayır, siz değilsiniz. Biz Hz.İbrahim'in dini üzereyiz.” demişler. Peygamber Efendimiz'e gelmişler. Efendimiz onlara; “İkiniz de yanlış yoldasınız. Doğru yol İslâm. İkiniz de yanlış yoldasınız.” diyor.

(*Efegayra dîni'llâhi yebğûne*) “Onlar Allah'ın dininden gayrısını mı talep ediyorlar?”

Allah'ın dini İslâm, şurada duruyor. Maksatları, İslâm'a gelmemek:

“—Biz Hz. İbrahim'in yolundayız.” diyorlar.

“—Yok biz yolundayız, siz değilsiniz.”

Kendi yollarında kalacaklar. Kendi yollarını sağlamış gibi göstermeye çalışıyorlar. Değil! Orada kalmak için bahane arıyorlar, müslüman olmamak için kendilerine bahane bulmaya çalışıyorlar. (*Efegayra dîni'llâhi yebğûn*) “O şaşkın adamlar Allah'ın hak, halis kabul ettiği dini olan İslâm'dan gayrısını mı talep ediyorlar?

Onu mu elde etmeye çalışıyorlar?”

(*Ve lehû esleme men fi's-semâvâti ve'l-ardi tav'an ve kerhen*) “Her şey, göktekiler ve yerdeki her mahlukât isteyerek istemeyerek Allah’a boyun vermiştir, ona itaat etmektedir.”

Ona itaatten gayri şey mi olur?

(*Ve ileyhi yürceûn*) “Bütün insanlar, bütün mahlukât ona dönüp onun huzuruna gidecek.”

Ne biçim duygudur? Oyuncak mı bu din? Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin rızasını aramazlar mı?

Yerdeki gökteki nice varlıkların hepsi, hatta kendinden az, küçük gördüğün kimseler bile Allah’a itaat edip dururken, bu insanlar güya akıllıym diye ortalıkta dolaşırlar, çalımlarından yanlarına yanaşılmaz. Bunlar Allah’ın dinine tabi olmamaktan dolayı başlarına gelecek felâketlerden korkmazlar mı? Bu âyet-i kerîme, işte bu mânaya.

Bunu okuyun. Tav’an ve kerhen her şey Allah’a itaat ediyor; siz de itaat edin. “Yâ Rabbi, bu da itaat etsin!” denmiş oluyor.

Bu âyetin okunmasıyla okuyan kimse zımnen ne demiş oluyor?

“—Yerlerdeki ve göklerdeki her şey ister istemez Allah-u Teâlâ hazretlerine itaat ediyor. Haydi bakalım, vazifeni bil de sen de muti ol, serkeşliği bırak.” demiş oluyor.

Böylece o âyetin bereketinden, nurundan faydalanarak o kimsenin yola gelmesi mümkün oluyor.

e. Kulağa Ezan Okumak

Deylemî Hz. Hüseyin Efendimiz RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵

مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ مِنْ إِنْسَانٍ أَوْ دَابَّةٍ، فَأَذِّنُوا فِي أُذُنِهِ

(الديلمى عن الحسن بن على)

RE. 423/4 (*Men sâe hulukuhû min insânin ev dâbbetin, feezzinû fî üzünihî*)

“İnsandan veya hayvandan, binekten, huyu kötü olanın kulağına ezan okuyun!”

Bu ezanda ne var? Allah'ın yoluna davet var. Allah'a ibadete, inkıyada davet var. Allah'ın azametini zikrediyorsun. Varlığını, birliğini ikrar ediyorsun. “Salâha gel, felâha gel!” demiş oluyorsun. Bu ezan o hayvanın, o çocuğun, o insanın kulağına okunduğu zaman, mânevî bakımdan bir bereket hasıl olur, nasib olur, onun hayra gelmesine, doğru yola gelmesine vesile olur.

Onun için, biz daha doğar doğmaz çocuklarımızın kulaklarına ezan okuyoruz ki Allah'a muti kul, müslüman kul olsun, mü'min kul olsun ibadet ehli olsun. Sağına ezan, soluna kamet —o da ezan sayılır— okuyoruz. Çocuklarımızın adını bile ondan sonra koyuyoruz. Bu hadîs-i şerîften onun delili karşımıza çıktı.

⁵ Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.558, no:5752; Hz. Hüseyin RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XV, s.421, no:41665; *Camiü'l-Ehâdîs*, c.XX, s.365, no:22353.

f. Günah ve İman

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:⁶

مَنْ زَنَى خَرَجَ مِنَ الْإِيمَانِ، وَمَنْ شَرِبَ الْخَمْرَ غَيَّرَ
مُكْرَهُ خَرَجَ مِنَ الْإِيمَانِ، وَمَنْ أَنْتَهَبَ نَهْبَةً
يَسْتَشْرِفُهَا النَّاسَ خَرَجَ مِنَ الْإِيمَانِ

(ابن قانع عن شريك غير منسوب)

RE. 523/5 (*Men zenâ harace mine'l-îmân ve men şeribe'l-hamre gayra mükrehin harace mine'l-îmân, ve men intehebe nehbeten yesteşrifühe'n-nâse harace mine'l-îmân*)

“Kim zina ederse, iman ondan çıkar gider. Kim tazyik edilmeden, zorlatılmadan içki içerse, imandan çıkar. Kim insanların teveccüh etmiş olduğu, hakkı olan, kullanmakta olduğu bir şeyi haksız olarak çalıp alır, yağma eder, gasp ederse, imandan çıkmış olur.”

Burada biraz izahat vermemiz lazım.

“—Kim zina ederse imandan çıkar?”

“—Ben bu zinayı yapıyorum. Ne olacakmış yani? Alan razı, veren razı!”

Ha! Kâfir oldun sen, imandan çıktın. Artık istediğin kadar uğraş. Böyle derse olmaz. Böyle derse iman kalmaz, gider.

⁶ *Kenzü'l-Ummal*, c.1, s.265, no:1330; *Camiü'l-Ehadis*, c.XX, s.352, no:22317.

Ama günah olduğunu biliyor; o zaman kendisinden imanın nuru gider, hakikaten kâfir olmaz. İmanın nuru gider, münafık durumuna düşer. Günahtan dolayı münafıklık durumuna düşer. Kâfir durumuna düşmez ama kâfirliğe benzeyişi amelinin cinsinden, şeklinden dolayı oluyor.

Başka hadîs-i şerîfler de var: “O anda iman çıkar da başının üstünde durur; sonra tevbe ederse, gelir.” diye de rivayetler var.

Hasılı bizim ulemâmız, bütün hadîs-i şerîfleri inceleyip de dinininceliğine derinden vakıf olan müctehidlerimiz demişler ki; “Günah-ı kebâir, büyük günah bile insanı dinden mahrum etmez, mürted veya kâfir durumuna düşürmez; ama imanın nuru gider.”

Helal sayarsa kâfir olur; hiç tereddüt yok, tamam. “Bunun bir mahzuru yoktur.” derse kâfir olur. “Ne varmış yani? Bayramda tebrikleşmek için arkadaşımın evine gitmişim. Bana bir kadeh likör ikram etmiş. Ne olurmuş yani? Ne münasebet! Bunun neresi, niye günah?” derse kâfir olur.

Peki, sen şu kâinatın sahibi ile harp mi edeceksin? Onun hükmüne karşı mı geleceksin?

Adam kanunun hükmüne karşı gelmiyor, gelemiyor. İsterse gelsin; polis var, mahkeme var, hapis var. Çeşit çeşit cezalar var. Ama Allah-u Teâlâ Hazretleri’nden korkmuyor. Öyle diyenler var. Allah akıl fikir versin. Ne söylediğinin, ne yaptığının farkında değil. Paldır küldür cehenneme yuvarlanıyor. Sonra anlayacak, işin farkına varacak.

Demek ki zina etmek, içki içmek, mal yağmalamak, haksız mal almak, bunların hepsi imanı elinden geçiriyor, nurunu gideriyor, insanı kötü duruma düşürüyor.

g. İmanın Alâmeti Olan Bir Şey

Bu hadîs-i şerîf de Hz. Ömer RA, Ebû Said el-Hudrî RA ve Ebû Ümâme el-Bâhilî RA tarafından Peygamber Efendimiz'den rivayet edilmiş. Muhtelif hadis kaynaklarında geçiyor; sahih bir hadîs-i şerîf. Peygamber SAS Efendimiz bize bir ölçü veriyor:⁷

مَنْ سَاءَتْهُ سَيِّئَتُهُ، وَسَرَّتْهُ حَسَنَتُهُ فَهُوَ مُؤْمِنٌ

(طب. كر. عن أبي أمامة؛ تمام عن أبي أمامة وعمر؛ ع. وأبو سعيد عن عمر و صحح)

RE. 423/6 (*Men sâethü seyyietühû, ve serrethü hasenetühû fehüve mü'minün*)

(*Men sâethu seyyietühû*) “Yaptığı kötülük, kendisinin fenasına giden...”

⁷ Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.VIII, s.117, no:7539; İbn-i Asakir, *Tarih-i Dimaşk*, c.XLVI, s.49; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.X, s.527, no:18118; Ebu Ümame RA'dan.

İbn-i Hibban, *Sahih*, c.X, s.437, no:4576; Ebu Ya'la, *Müsned*, c.I, s.179, no:201; Kudai, *Müsnedü'ş-Şihab*, c.I, s.249, no:404; Tahavi, *Müşkilü'l-Asar*, c.VIII, s.221, no:3139; İbn-i Asakir, *Tarih-i Dimaşk*, c.XXVIII, s.144; Hz. Ömer RA'dan.

Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.V, s.406, no:9140; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan. Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.446, no:15734; Ruyani, *Müsned*, c.IV,

s.29, no:1327; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.V, s.403; Amir ibn-i Rebia RA'dan.

Camiü'l-Ehadis, c.XX, s.366, no:22357.

“—Tüh ya, ben bunu niye yaptım? Ne zayıf adamım. Niye şeytana uydum, nefse uydum?” diyor yani yaptığı kötülük fenasına gidiyor.

“Yaptığı kötülüğü fenasına giden, (ve serrethü hasenetühû fehüve mü’minün) yaptığı iyiliği de kendisini sevindiren kimse mü’min kimsedir.”

Çünkü o üzülme, o sevinme imandan dolayı olur. Mü’min olmasa aldırılmaz. Vur patlasın çal oynasın der; kabahatinde, kusurunda, günahında devam eder. Hiç aldırılmaz.

Öbürü mü’min olduğundan günah işleyince, kusur işleyince, fenalık yapınca üzüntü duyar. Yaptı ama pişman. Pişmanlık duyuyor, fenasına gidiyor, “Bir daha yapmayayım!” diye azmediyor. Allah-u Teâlâ Hazretleri tevbe kabul edicidir. Kulları pişman olup tevbe ettiği zaman bağışlar, günahları örter, siler, affeder; kul başkasına söylemedikçe kimseye göstermez.

Bazısı günahı işler, bir de övünür:

“—Geçen akşam bir yerde bir toplandık. Bir içtik, bir içtik!”

Kepaze! Madem o kepezeliği yaptın, sus bari, söyleme! Şahit mi topluyorsun? Yevm-i kıyamette hepsi:

“—Evet yâ Rabbi! Ben duydum; yanımda ikrar etti, içmiş.” demezler mi?

Bunu mu desin? Öyle mi istiyorsun? Mahkeme-i Kübrâ’da başına belâ olacak şahit mi hazırlıyorsun?

Belki tevbe edersen, Allah silecek.

h. Müslümanın Kusurunu Örtmek

Ebû Hüreyre RA'dan rivayet edilmiş bir hadîs-i şerîf. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸

مَنْ سَتَرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ بِمَا يُرْضِيهِ، أَرْضَاهُ اللَّهُ
فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

(ابن النجار عن أبي هريرة)

RE. 423/7 (*Men setera ehâhü'l-müslime bimâ yurdîhi, erdâhu'llâhu teâlâ fi'd-dünyâ ve'l-âhireh*)

(*Men setera ehâhü'l-müslime bimâ yurdîhi*)
“Kim müslüman kardeşinin kabahatini, onu memnun edecek, onun hoşuna gidecek bir tarzda örterse...”

“—İyi be, aferin ya... Filanca arkadaş benim karıştırdığım haltı hiç belli etmedi, kapattı, hiç kimseye duyurmadı.” diyeceği şekilde, müslüman kardeşinin bir kabahatini onun hoşuna gideceği bir tarzda, tam, dört başı mâmur, güzelce kapatırsa, örterse, hoşuna gidecek bir tarzda tevil ederse; “Yok, o öyle yapmamıştır, ben onun huyunu bilirim; o günahkâr değildir de şöyledir, böyledir.” şeklinde hoşuna gidecek bir te'vil bulup, bir çare bulup kapatır, kusurunu göstermezse; Allah da onun dünya ve âhirette gönlünü razı eder, hoşnut eder.

“—Al kulum, beğendin mi? Razı mısınız? Daha ister misin? Al, daha al, daha al.” diye razı oluncaya kadar verir.

⁸ *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.251, no:6396; *Camii'l-Ehadis*, c.XX, s.372, no:22376.

Bu razı etmesi çok güzel! (*Erdahu'llàh*) “Razı oluncaya kadar...” Duhâ Sûresi’nde:

وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ

(الصحي:ه)

(*Ve lesevfe yu'tîke rabbüke feterdà*) “Rabbin sana verecek de sen razı olacaksın ey Rasûlüm! Sen razı oluncaya kadar Mevlâ sana ihsan edecek, ikram edecek, istediğini lütfedecek, verecek.” (Duha, 93/5) âyet-i kerîmesi inince, sahâbe-i kirâmın en sevinçli zamanı oldu. Hepsi bayram ettiler:

“—Tamam!” dediler. Komşuda pişer, bize de düşer gibi. Rasûlullah razı olacak ne demek? O ümmetinden de esirgemez, düşünür.

Sevinçlerinden bayram ettiler (*Allàhu ekber*) dediler. Onun için Duhâ Sûresi’nden itibaren bütün sûrelerin sonunda (*Allàhu ekber*) deniliyor. (*Lâ ilâhe illallàhu va'llàhu ekber, allàhu ekber veli'l-lahi'l-hamd*) denmesi oradan geliyor.

Allah razı ederse, ne güzel olur!

O halde ne yapalım? Kardeşimizin gönlünü hoş edecek tarzda kusurunu, kabahatini örtmeye çalışalım!

“—Ama kusuru var!”

Ört işte... Olunca örteceksin. Kusur yoksa zaten neyi örteceksin? Bir kusur var ki senin örtmen bahis konusu oluyor; kusuru örteceksin.

i. Müslümanın Sıkıntısını Gidermek

Öteki hadîs-i şerîfe geçelim. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹

مَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا، سَتَرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ؛ وَ
مَنْ نَفَكَ عَنْ مَكْرُوبٍ، فَكَأَنَّ اللَّهَ عَنْهُ كُرْبَةً مِنْ كُرْبٍ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَمَنْ نَكَانَ فِي حَاجَةِ أَخِيهِ كَانَ اللَّهُ
فِي حَاجَتِهِ

(عبدالرزاق، حم. وابن أبي الدنيا في قضاء الحوائج، وأبو نعيم، خط. عن مسلمة بن مخلد)

RE. 423/8 (*Menseteramüslimen, seterehu'llàhu fi'd-dünyâ ve'l- âhireh*) “Kim bir müslümanı örterse, Allah da onu dünyada, âhirette örter.” Günahlarını örter, kabahatini göstermez.

“—İnsan çırlıçıplak ortada kalsa ne olur?”

“—Eyvah! Bir örtü olsa, bari bir battaniyeye bürünsem.” der. Bir yangında, bir afette; “Hiç olmazsa bir battaniyeye bürünsem, bir battaniye olsa...” der.

Kim birisinin ayıbını örterse, Allah da onun ayıbını örter; günahını, kusurunu göstermez.

Hadîs-i şerîf devam ediyor:

(*Ve men fekke an mekrûbin, fekke'llàhu anhü kurbeten min kürebi yevmi'l-kıyâme*) “Kim bir

⁹ Abdürrezzak, *Musanef*, c.X, s.228, no:18936; Hatib-i Bağdadi, *Tarih-i Bağdad*, c.XIII, s.155, no:7134; İbn-i Asakir, *Tarih-i Dimişk*, c.LVIII, s.55; Müslimetü'bnü Muhalled RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.III, s.250, no:6394; *Camiü'l-Ehadis*, c.XX, s.374, no:22386.

müslümanın üzerinden bir derdini, sıkıntısını çekip alırsa, Allah da onun kıyamet gününün dertlerinden, sıkıntılarından bir sıkıntısını alarak sevindirir.”

“—Sen müslümana öyle yapmıştın, onun derdini gidermiştin, yardım etmiştin.” diye mükâfat olarak böyle yapar.

(*Ve men kâne fî hâceti ahîhi, kâne'llàhu fî hâcetihi*) “Her kim bir müslüman kardeşinin ihtiyacını giderme yolunda faaliyette bulunursa, o yolda, o çalışmada olursa, Allah da onun hâcetini giderir, ona ikram eder.”

Hani derler ya: (*Men dakka dukka*) “Çalma kapını, çalarlar kapını...” Yani o tersine, bu düzüne... O menfi, bu müsbet... Kötülük yapan kötülük bulur, iyilik yapan da iyilik bulur.

Kim bir müslüman kardeşini örterse, Allah da onu örtüyor. Kim bir müslüman kardeşinin üstünden sıkıntısını alırsa, ondan onu kurtarırsa, Allah da onu kurtarır. Kim bir müslüman kardeşinin işini görmeye koşturursa, ihtiyacını giderirse, Allah da onun ihtiyacını giderir.

Daha önceki vaazlarda da kardeşlerime söylemiştim. Duanın şekilleri var. Bu da fiili dua... Biz el açıyoruz:

“—Yâ Rabbi! Çok sıkıntım var, çok derdim var. Bu derdi benim üzerimden al.” diyoruz.

Bu bir dua şekli. Ama gidip bir başka dertli kardeşinin, senin halledebileceğin bir derdini halletmek de bir başka dua şekli. Sen onu halledince, Allah buradan senin derdini halleder.

Hindistanlı birisiyle tanışmıştık. İslah olmaz, zıpır bir oğlu varmış. Babası müslüman, oğlu zıpır, laf dinlemez. Ne kadar söz söylese yola gelmez, haylaz bir evlat...

“—Ben müslümanlığı yayayım, öğreteyim diye, tebliğ için anlatmaya başka bir diyara gittim. Bizim evden, ‘Oğlan ıslah oldu.’ diye haber geldi.” diyor.

İşte öyle olur. Sen öyle çalışırsan, Allah-u Teâlâ Hazretleri *Mukallibü’l-kulûb*’dür, gönülleri çevirir. Yüz seksen derece dönderir. Bak o tarafa gidiyordu, bu tarafa gitmeye başladı.

“—Kim çeviriyor?”

“—Allah-u Teâlâ Hazretleri...”

Biz işleri yaptıрма yerini bilmiyoruz. Kapıcıya gidiyoruz:

“—Benim için şunu yap, bunu yap!” diyoruz.

Yahu, kapıcı o işten ne anlar? Bakana çıksana, o işi yürüten genel müdüre çıksana... O işin sahibine çıksana... Kuldan bekliyoruz, Allah-u Teâlâ Hazretleri’nden istesene...

j. Bir Müslümanı Sevindirmek

Diğer hadîs-i şerîf yine aynı tarzda devam ediyor. İbn-i Mes’ud RA’dan rivayet edilmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki: ¹⁰

¹⁰ *Kenzü’l-Ummâl*, c.VI, s.674, no:16413; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.XX, s.376, no:22394.

مَنْ سَرَّ مُسْلِمًا بَعْدِي، فَقَدْ سَرَّنِي فِي قَبْرِي؛ وَمَنْ
سَرَّنِي فِي قَبْرِي، سَرَّهُ اللَّهُ تَعَالَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ

(أبو الحسين وابن النجار عن ابن مسعود)

RE. 423/9 (Men serra müslimen ba'dî, fekad serranî fî kabrî; ve men serranî fî kabrî, serrahu'llàhu teâlâ yevme'l-kiyâmeh)

(Men serra müslimen ba'dî, fekad serranî fî kabrî) “Benden sonra kim bir müslümanı sevindirirse, şad ederse, sanki kabrimde beni sevindirmiş gibi olur.”

“—Ben hayatta iken kardeş olursunuz, peygamberdir diye etrafımda halkalandınız ama benden sonra gevşemeyin!” demek istiyor Peygamber Efendimiz.

(Ve men serranî fî kabrî) “Kim de beni kabrimde, vefat ettikten sonra sevindirirse, (serrahu'llàhu teâlâ yevme'l-kiyâmeh) kıyamet gününde de Allah onu sevindirir.”

“—Sen Peygamberimin gönlünü hoş etmiştin, gel bakalım kulum!” der.

Buradan ne anlıyoruz?

Müslüman kardeşlerimizin gönlünü hoş etmeye bahane arayacağız. Tilki gibi kulak kabartacağız, etrafımıza gözcü gibi bakacağız. “Acaba hangi müslüman kardeşime nasıl bir fırsat bulurum da, nasıl bir şey yaparım da gönlünü hoş ederim? ‘Allah razı olsun!’ dedirtip bir duasını alırım? Nasıl sevindiririm?” Onun çaresine bakacağız.

Biz Erenköy’de oturuyorduk. Bir sakallı amca vardı, o anlattı.

Filanca aileden vefat etmiş bir kimse için diyor ki:

“—Allah rahmet eylesin! Kurban bayramında camiden çıktık. Bana, ‘Gel bakalım!’ dedi. Ben fakirim. Tuttu elimden sürünün başına gittik; ‘Bir koyun seç bakalım!’ dedi.” Hık mık... Tabii bir güzel koyun seçmiş. ‘Haydi al götür bakalım evine!’ dedi.”

O fukaracık, kurban kesecek durumda değil. Boynu bükük kalacaktı. Koçu çekmiş, götürmüş. Bak vefat ettikten sonra hâlâ candan yad ediyor. Sevindirmeye bahane aramak lazım! Müslümanlık bu...

Müzelerde, şu eski kitapların içinde, yeni kitaplarda da yok- tarihte. Suriye’de olan hadiselerin bir resmi. Hama katliamı!

“—İsrail mi girdi Suriye’ye?”

Hayır! Suriyeli Suriyeliyi yedi bitirdi. Bir ailenin içine girmiş; hanım bir tarafa serilmiş yatmış, kanlar içinde, bey bir tarafa serilmiş yatmış.

“—Kim geldi buraya? Rus mu geldi, İsraili mi geldi?” Hayır! Suriyeli Suriyeli’ye girdi.

“—Harpte çocuk öldürmek var mı, kadın öldürmek var mı?” Beynelmîlel kaidelere göre, uluslararası anlaşmalara göre yok.

Bu ne böyle?

İşte resmi... Hunharlık, canavarlık, gaddarlık, zalimlik, hainlik, kâfirlik ne dersene de.

“—Kim müslümanın karşısına çıkar da ona kılıç çekerse, öldürürse, cehennemde ebedî olarak yerini hazırlasın! Ebedî!”

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا

(النساء: ٩٣)

(*Ve men yaktül mü'minen müteammiden fecezâühû cehennemü hâliden fîhâ*) “Bir müslümanı kasden, bile bile öldüren bir kimsenin cezası, ebediyen cehennemde kalmaktır!” (Nisa, 4/93)

Ebediyen cennete girmemek üzere gitti. O Suriye'nin idarecileri, o savaşları çıkaranlar, kışkırtanlar, emperyalistlerden o zavallı halkı birbirine düşürenler yazık etti! Kimler sebep olduysa, hepsi kıyamet gününde şöyle dizilecekler. Kafaları traşlı, boynu bükük duran herifler gibi...

“—Bu katliamı sen mi yaptın? Sen mi buyurdun? Sen mi sebep oldun?”

Hepsi hesap verecek. Bir kadıncağıza nasıl kıyar insan? Düşünün bir insan bir ailenin içine giriyor; onu öldürüyor, bunu öldürüyor. O öldürülürken ötekisinin yüreği nasıl dayanır?

Neler oluyor?

Yine en medeni devlet biz Türkleriz. Allah bizi şeytana uydurmasın! Bizim medeniyetimiz, dünyanın en olgun medeniyetidir. Buna yüzde yüz inanın.

“—Fransa çok medeniyetin beşiği!”

Şöyle külahımı ters çevirivereyim de önüme koyayım. Sen onun içine anlattığın kadar anlat. Sen benim külahıma anlat. O Fransa, o Cezayir'e gittiği zaman; "Ben onlara medeniyet götürüyorum." diye nüfusun üçte birini kesti.

Ne medeniyeti götürüyorsun? Senin Cezayir'de ne işin var?

Senin diyarın mı? Niye gittin, niye kestin?

İtalya. Libya'ya geldi, nüfusun yüzde ellisini kesti, her iki kişiden bir kişiyi kesti. Niye kesiyorsun? Dur bakalım, anlayalım. Buğday ektin de orağı aldın da onu mu kesiyorsun? İnsan kesiyor. Nerede medeniyet? Bunun neresi medeniyet?

Allah insanın gönlüne iman versin, vicdan versin, merhamet versin. İnsan o zaman insan olur. Gerisi laf...

"—Kendim rahat edeceğim." diye öteki insanların başlarına basar, çatır çatır kafataslarını kırar, oturur keyfine bakar.

İnsan İslâm'dan uzaklaştı mı canavardan beter olur. İnsanı İslâm'dan ayırmak kadar büyük zulüm olmaz. En büyük zulüm odur.

"—Neden?"

İnsanlıktan ayırıyorsun, merhametten ayırıyorsun. İlerideki bütün cinayetlerin vasatını hazırlıyorsun. Bütün gaddarlıkların, bütün zalimliklerin, bütün hainliklerin, bütün fecî sahnelerin tohumu, başlangıcı oluyor. İnsan, müslüman olduğu zaman insan oluyor.

Bak insan olduğu zaman, müslüman olduğu zaman kardeşini sevindirmeye, kardeşinin işini görmeye, kardeşinin ayıbını örtmeye koşuyor. İslâm'dan ayrıldığı zaman dünyaya bakın. Haberleri zengin bir gazeteyi açın. Orta Amerika kaynıyor. Korkunç! O onu kesiyor, bu bunu kesiyor. Bilmem ne, bilmem ne! Hindistan'a, Güneydoğu Asya'ya, Filipinler'e bakıyorsun perişan.

Afrika haberlerinin gelmesinden bıktık artık. Ölenin haddi hesabı yok. Bunlar ne biçim insanlar! Bu ne biçim insanlık! Bunlar aynı ananın babanın evlatları değil mi? Bunu neden yapıyorlar ve bunun çaresi ne?

Çare Allah'tan. İslâm!

“—İşte ona razı değilim!” Razi değilsen çekersin.

Ona razı olamıyor, neden? Düşünüyor, taşıyor:

“—Müslümanlık gelse ben içki içemeyeceğim, zinaedemeyeceğim, çalışıp alnımın teriyle kazanacağım, başkasını istismar etmek yok!”

O kötü gibi geliyor. Ama asıl kötülük, İslâm'dan uzaklaşıldığı zaman oluyor.

Adam, “Silah fabrikası çalışsın!” diye iki taraf arasında harp çıkarıyor. Biliyoruz artık, gözümüz açıldı. Silahlar birikmeye başladı mı iki devleti birbirine düşürüyor. Bir ona gidiyor bir ona gidiyor; “Bende silah var, alır mısınız?” diyor, alıyor tabii, adam harbe başlamış. Öbür tarafa da gidiyor; “Bak öbür taraf silah aldı, bundan alır mısınız?” diyor, o da alıyor.

İsrail'in İran'a silah sattığını biliyor musunuz?

Para gelsin de nereden gelirse gelsin. İster kanlı ister irinli ister gözyaşlı olsun. Para gelsin, para!

“—Niye?”

Parayla her türlü sefa var, zevk var, eğlence var. Parayı cebine koyan, eğlenir. Hey insanlık hey!

Peygamber Efendimiz, Âdem atamızı şöyle görmüş: Sağına bakıyor gülüyor, soluna bakıyor hüngür hüngür ağlıyor.

“—Neden?”

Sağındaki cennetlik evlatlarını görüp, gülermiş mübarek... Solundaki cehennemlikleri, asileri, zalimleri görür ağlarmış. Hepsi onun evladı değil mi? Hepsi Âdemoğlu. Onları görünce de ağlarmış. Baba kalbi dayanır mı?

İşte böyle. Din iman gitti mi insanın insanlıktan nasibi kalmıyor; hayvanlardan aşağı oluyor, kalleşiyor, yalancı oluyor, gaddar oluyor. Ahdine riayet yok, merhamet yok, insaf yok.

“—O paranın hayrını görür mü acaba?”

Su testisi su yolunda kırılır. O parayı yiyemeden başka zalim gelip onun başına konuyor; o da öyle gidiyor.

“—O zaman ne yapalım hocam?”

Bir kere sen müslüman ol; bir... Sonra İslâm'ı öğretmeye çalış, başkalarına İslâm'ı anlat; iki... İslâm düşmanları ıslah olmaz, iflah olmaz. Ondan sonra da onlara karşı da güçlü kuvvetli ol, hazırlık yap, sağlam ol; üç...

“—Türkiye’yi bir punduna getirsek de Balkanlar’ı, Tuna vilayetini, Mora vilayetini, Kırım’ı, Kafkasya’yı ve Afganistan’ı aldığımız gibi alsak!”

“—Alamaz!”

“—Niye alamaz?”

Niye alamasın? Öbür tarafları nasıl aldı? Eflak bizim değil miydi? Viyana’ya kadar gitmemiş miydik? Kafkaslar bizim değil miydi? Kırım bizim değil miydi? Karadeniz Türk gölü değil miydi? Bakü bizim değil miydi? Orta Asya bizim değil miydi? Nasıl aldı?

“—Onları aldı ama bizi alamaz.”

Ne garantin var?

Allah’ın belâsı bir ömür sürüyorsun; içki, kumar... Allah başına taş yağdırır, ya da düşman gönderir, düşman gülle yağdırır. İlla taş mı yağacak sanıyorsun? Müslüman ol, adam ol, evladını iyi yetiştir, İslâm’ı koru kolla, karşı tarafa hazırlan:

“—Kırk beş milyon tane şehid olmaya can atan, eli silahlı, pırıl pırıl, cıvıl cıvıl insan var. Ben Türkiye’ye yan bile bakamam.” desin. O ona düşman, o ona düşman; ırkçılık, bölgecilik, menfaatler, çeteler, mafyalar. Bunların hepsini düzeltmemiz lazım! Bunların hepsi düşmanın işine yarar. Allah uyanıklık versin. Müslüman, uyanık insan demektir. Müslüman, uyumayan insan demektir.

Bu memleketi dedelerimiz aldılar. Ondan sonra da:

“—Al evladım, sana güzel bir emanet, buyur bak.”

İstanbul! 27 km. boğazı var. 7 km. Haliç’i var, Marmara Denizi var, Çamlıca tepesi var, Yuşa tepesi var. Peygamberler diyarı, Peygamberler dolaşmış. Güzel; mübarek bir yer. Sahabe diyarı, yirmi yedi sahabe biliyoruz burada.

“—Allah senden razı olsun dedeciğim. Aldın bize verdin. Şimdi sıra bize geldi, biz koruyacağız.”

Gâvur bazen camdan, bazen kapıdan, bazen bacadan gelir. Belli olmaz ki. Her tarafı kollayacaksınız.

Ön tarafı sımsıkı kapatırsın, arka kapıdan gelir. Gözünü açacaksınız.

“—Hocam, onların ne yaptığını ben biliyorum ama cebime çok para koydular, cebim şişti. Onun için görmezlikten geliyorum. Nasıl olsa ben bu parayı alırım, filanca yerde mülk alırım, rahat ederim. Varsın düşman arkadan gelsin. Nasılsa memleketini seven insanlar var. Onlar onunla baş ederler. Ben parasızlıktan, puluzluktan çok sıkıntı çektim hocam. Rüşvet cebimde; şununla bir günümü gün edeceğim.”

Geçtiğimiz günlerde bazı sermayedarlara sormuşlar;

“—Yahu bu komünistleri niye besliyorsun? Bak komünistler şöyle yapıyor, böyle yapıyor.”

“—Ya ben aptal mıyım, bunlarla dalaşıp da fabrikamı mı yağma ettireyim, talan ettireyim? Nasılsa milliyetçiler var. Onlar nasılsa korurlar memleketi.” diye cevap vermiş.

“Nasılsa ötekiler korur.” diye para yardımı yapıyor. Akla bak! Bunlar yüzde yüz doğruluğuna inandığım sözler. Hatası varsa kardeşlerimiz söylesin, ben de düzelteyim.

k. Geniş Zamanda Dua Etmek

Diğer hadis-i şerif yine böyle sevinçli mânâda, sevinmekle ilgili mânâsı olan, Ebû Hüreyre RA’dan Hâkim *Müstedrek*’inde kaydeylemiş. Buyuruyor ki Peygamber SAS Efendimiz:¹¹

مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَسْتَجِيبَ اللَّهُ لَهُ عِنْدَ الشَّدَائِدِ
وَالْكَرْبِ، فَلْيُكْثِرِ الدُّعَاءَ فِي الرَّخَاءِ

(ك. عن أبي هريرة)

RE. 423/10 (*Men serrahû en yestecîba’llàhu lehû inde’ş-şedâidi ve’l-kürabi felyüksirü’d-duàe fi’r-rahà’.*)

Bu umûmî bir kuralı bize bildiriyor; umûmî bir kâideyi, esası, usûlü bize öğretiyor. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

(*Men serrahû en yestecîba’llàhu lehû inde’ş-şedâidi ve’l-kürabi*) “Şiddetli, belâlı, musîbetli, afetli durumlarda dua ettiği zaman,

¹¹ Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.462, no:3382; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.729, no:1997; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.XI, s.283, no:6396; Taberânî, *Müsnedü’ş-Şâmiyyîn*, c.III, s.166, no:2004; Taberânî, *Dua*, c.I, s.34, no:45; Mizzî, *Tehzîbü’l-Kemâl*, c.XI, s.12, no:2328; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.I, s.414, no:413; İbn-i Adiy, *Kâmil fi’d-Duafâ*, c.II, s.414; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XI, s.118, no:1021; Ebû Hüreyre RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.II, s.118, no:3220; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XX, s.384, no:22417.

Allah'ın duasına icabet etmesinden kim mutluluk duyacaksa, sevinç duyacaksa, kim bunu istiyorsa; (*felyüksirü'd-duàe fi'r-rahà'*) o zaman, o belâlar, musîbetler gelmeden, rahatlık, genişlik, bolluk, nimet zamanında duasını çok yapın!”

Zenginlik, sulh, hoşluk, asudelik zamanında duasını çok etsin. Baş sıkıştığı zaman el kaldırmasın. Geniş zamanda etsin; Allah-u Teâlâ da sıkıntıya düştüğünde onun imdadına yetişir. Genişlik zamanında hiç Allah'ın adını anmaz. Şair diyor ki:¹²

*Kundurası vurmadığı zamanlarda
Anmazdı ama Allah'ın adını,
Günahkâr da sayılmazdı.
Yazık oldu Süleyman Efendi'ye...*

Şairin Süleyman Efendi'si Allah'ın adını ne zaman anarmış?

Pabucu nasırına değip canı yanınca, “Allah Allah!” der, o zaman anarmış.

Dün vasıtada geliyorum. Öndeki profesör galiba, ötekisi berikisine diyor ki:

“—Hocam, şimdi geçeceksin şöminenin karşısına, yerde ayı postları... Eline kırmızı şarabı alacaksın. Havyarı bilmem neyin içine banıp banıp ağzına atacaksın. Şarabı yudumlayacaksın. Gel keyfim gel!” diyor.

¹² Orhan Veli Kanık (1914-1950), *Kitâbe-i Seng-i Mezar*.

Profesör de:

“—Allah Allah! İnşaallah!” diye cevap veriyor.

Bunun Allah demesinden, inşaallah demesinden ne olur?

Deminki hadisi iyi anladınız değil mi?

“—Sıkıştığınız zaman Allah sizin duanızı kabul etsin istiyorsanız; genişlik, rahatlık, bolluk zamanında duanızı, ibadetinizi taatinizi yapın!”

Genişlik zamanında Allah’ın adını hiç anmıyor. Ama bir tehlike baş gösterdiği zaman dua edecek. Öyle şey yok! Öyle yağma yok! Bak Allah razı gelmiyor.

Benim gönlüm razı gelmiyordu; hadîs-i şerîf çıktı karşıma. “Böyle sahtekârlık olmaz!” diyordu benim gönlüm. Hadîs-i şerîf çıktı, sadaka Rasûlüllah... Allah şefaatine erdirsin. Dinimiz ne güzel ölçü koymuş. Öyle sahtekârlık yok.

Edebiyat Fakültesi’nde okuyoruz. Talebeler masanın etrafında toplanmışız. Hocalar orada. Zelzele başladı. Koca beton bina, Edebiyat Fakültesi binası sallanıyor; her şey gelip gidiyor. “Ne oluyor?” diye şöyle göz ucuyla ona baktım, buna baktım... Baktım hepsi mum gibi oldu. Be herifler, daha önce aklınız neredeydi?

Dudaklar kıpırdamaya başladı. Başladılar duaya... Sarsılmaya başlayınca nereye kaçacak?

Beton bina çatırdadı mı altı katı kitap sayfaları gibi üst üste biniveriyor. Adapazarı’nda zelzele oldu. Koca binalar, —beton binaları bir şey sanırdık-- bütün katları, kitap sayfası gibi üst üste biniverdi.

Kadıköy tarafına geçeceğiz. Lodos oluyor. Geminin baş tarafına dalga bir vuruyor; öbür tarafa aşırıttırıyor. Geminin bir burnu kalkıyor, bir arkası kalkıyor. Bakıyorum bütün sosyetiklerin dudakları kıpır kıpır.

Ne oluyor?

“—Aman yâ Rabbi! Denize düşmeyelim, boğulmayalım!” diye Allah’ı anıyorlar ama çikincaya kadar...

Kadıköy iskelesine ayağını bastı mı, “Bu akşam hangi safada, nerede vakit geçireceğim?” diye düşünecek. Oraya geçer geçmez Hacivat Karagöz gibi, “Yar bana bir eğlence!” diyecek.

Kabul eder mi Allah? Etmez. Etmeyeceğini buradan anlıyoruz.

I. Eve Girerken Selâm Vermek

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹³

مَنْ سَرَّهُ أَنْ لَا يَجِدَ الشَّيْطَانَ عِنْدَهُ طَعَامًا، وَلَا
مَقِي لًا، وَلَا مَبِي تًا؛ فَلْيُسَلِّمْ إِذَا دَخَلَ بَيْ تَهُ، وَلْيُ
سَمِّ عَلَى طَعَامِهِ

(طب. عن سلمان)

¹³ Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.VI, s.240, no:6102; Heysemî, *Mecmaü’z- Zevâid*, c.VIII, s.77, no:12773; Selmân-ı Fârisî RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XV, s.399, no:41546; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XX, s.380, no:22403.

RE. 423/11 (*Men serrehû en lâ yecide's-şeytânü indehû taâmen, ve lâ makîlen, ve lâ mebîten; felyüsellim izâ dehale beytehû, velyüsemmi alâ taâmih*)

“Her kim ki şeytan onun yanında yemek bulamasın, yatacak yer bulamasın, geceleyecek yer bulamasın isterse, evine girdiği zaman selâm versin ve yemeğine besmele ile başlasın!”

O zaman şeytan orada yemek yiyemez, orada geceleyemez, sabahlayamaz, istirahat edemez. Def olup gider, içeriye giremez.

Yemekte besmele ile, eve girerken besmele ile, her hayırlı işimizi besmele ile yapacağız. O zaman şeytanın etkisi olmaz. Yoksa şeytan insanın yemeğine ortak olur, hatta evlâdına ortak olur, hanımına ortak olur; Allah korusun! Onun için Allah'ı unutmayacağız. Allah'ın adını anacağız, şeytanı yanımıza sokmayacağız.

“—Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm. Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.” diyeceğiz, Sağ ayağımızı atacağız, evimize gireceğiz. Ondan sonra yemeği yerken:

“—Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.” diyeceğiz. “Yâ Rabbi! Nur olsun, ibadete kuvvet olsun!” diye başlayacağız.

Taam, yiyecek demek. *Makîl*, *kaylûle* kelimesinden geliyor ki, öğleden önce veya öğle vakti olan uykuya denir. İstirahat mânasına geliyor. O vakitte uyku uyumak iyidir.

Peygamber Efendimiz o vakitte uyurdu. Mübarek, gece uyanıktı da ondan... Gece teheccüd namazı kılardı, ibadet ederdi, sabah namazını kılardı, işrakı beklerdi. Ondan sonra öğle vakti yaklaştığında, güneş tepeye çıkmışken istirahat ederdi.

Çok kıymetli bir uykudur. İnsan çok sıhhat kazanır, çok dinçleşir. Günün ortasında işyerinde kendine bir yer ayarla. Sünnet-i seniyyedir. Namazdan evvel yirmi dakika bir uzan veya namazdan sonra... Perdeleri kapat, karanlıkta gözlerini şöyle bir kapat; uyumasan bile bir uzan. O istirahat insanın zehrini, yorgunluğunu süzer alır gider, ondan sonra tekrar dinçleşir.

İslâm'ın her şeyi güzeldir. Müslüman olan insan sıhhatli olur, dinç olur, akıllı olur, her şeyi güzel olur. Şeytan istirahat yeri bulamaz, yemek bulamaz.

Mebît de geceleme, geceleme yeri demek. *Beytûtet* kelimesinden geliyor, geceleyin yatmak, bir evin içine sığınmak, barınmak demek.

Şeytanın istirahat, barınma, geceleme yeri yemek imkânı bulamamasını istiyorsan eve girerken besmele ile gireceksin. Besmelesiz girdin. Daha kapıda hanımla çatıştınız. İçeri geldiniz, çocuğunuz sizi kızdırdı, bağırdınız çağırdınız, tabaklar havada uçtu, şangır şungur kırıldı.

Neden? Şeytan orada rolünü oynuyor.

m. Rasûlüllah'ı Görmek İsteyen...

Tirmizî'nin, Ahmed ibn-i Hanbel'in Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet ettiği bir hadis-i şerif...
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁴

مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَنْظُرَ إِلَيَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَأَنَّهُ رَأَى
عَيْنٍ، فَلْيَقْرَأْ إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ، وَإِذَا السَّمَاءُ
انْفَطَرَتْ، وَإِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ

(حم. ت. طب. ك. ض. عن ابن عمر)

RE. 423/12 (*Men serraḥû en yenzura ileyye yevme'l-kıyâmeti keennehû re'yü aynin, felyakra' ize's-şemsü küvviret, ve ize's-semâû'nfetarat, ve ize's-semâû'nşakkat.*)
Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Peygamber Efendimiz üç Kur'an sûresini methetmiş. Bir dahaki haftaya ezberleyeceksiniz, imtihan edeceğim.

(*Men serraḥû en yenzura ileyye yevme'l-kıyâmeti*) “Kıyamet gününde kim bana bakmaktan sevinç duyarsa, memnun olursa, bana bakması kendisini sevindirirse...” Nasıl bakmak? (*Keennehû re'yü aynin*) “Sanki gözü

¹⁴Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.433, no:3333; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.27, no:4806; Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.620, no:8719; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IX, s.231; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XVIII, s.16, no:3996; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.VII, s.283, no:11468; *Kenzü'l-Ummâl*, c.XIV, s.211, no:38346; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XX, s.398, no:22456.

ile görür gibi, hakiki olarak benim yüzüme, cemalime bakmaktan memnun olursa...”

Ne yapsın? (*Felyakra' ize'ş-şemsü küvviret, ve ize's- semâü'nfetarat, ve ize's-semâü'nşakkat.*)
Ize'ş-şemsu küvviret, yâni Tekvir Sûresi'ni;
Ize's-semâü'nfetarat, yâni İnfitar Sûresi'ni;
ve Ize's-semâü'nşakkat, yâni İnşikak Sûresi'ni
okusun!”

Peygamber Efendimiz SAS bu üç sûreyi tavsiye buyurmuş.

Bunlar kıyamet alametlerini ve ahirette hesaba çekilen insanların durumlarını anlatıyor. Ahirete iman en önemli mesele olduğu için, imanımızda en önemli konu olduğundan, bunu çok iyi düşünmemiz lâzım ve ahirete çok iyi hazırlanmamız lâzım! Ahirete iyi hazırlanarak, amellerimizi dikkatli yapmamız lâzım! Onun için bu sûreleri tavsiye buyuruyor.

Size bir haftalık vakit... Amme cüzünü açın, ezberleyin! Bir dahaki haftaya Rasûlüllah'ın cemâlini görmeye hak kazanın.

n. İnsanların En Kuvvetlisi

Tevekkülle ilgili bir hadis-i şerif. İbn-i Ebid-Dünyâ İbn-i Abbas RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:¹⁵

¹⁵ Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.301, no:7707; *Müsnedü'l-Hâris*, c.IV, s.202, no:1059; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Tevekkül*, c.I, s.34, no:9; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.234, no:367; Abd ibn-i Humeyd, c.I, s.225, no:675; Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l- Usûl*, c.I, s.190; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VII, s.106; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LV, s.133; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.III, s.218; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَكُونَ أَقْوَى النَّاسِ، فَلْيَتَوَكَّلْ عَلَى
اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ

(ابن أبي الدنيا فى التوكل عن ابن عباس)

RE. 423/13 (*Men serrahû en yekûne akve'n-nâs, fe'l-yetevekkel ale'llâhi azze ve celle*)

(*Men serrahû en yekûne akve'n-nâs*) “Kim insanların en kuvvetlisi olmaktan mutlu olacaksa; (*felyetevekkel ale'llâhi azze ve celle*) pek Aziz ve pek Celîl olan Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne tevekkül etsin!”

“—*Tevekkültü ale'llâh. bu işe girişiyorum.*”

En kuvvetli insan o... Neden? Rabbi var, Rabbine tevekkül etti.

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ

(آل عمران: ١٥٩)

(*İnna'llâhe yuhibbü'l-mütevekkilîn*) “Allah kendisine tevekkül edenleri, işini Allah'a havale edenleri sever.” (Âl-i İmrân, 3/159)

Allah onu koruyacak, kollayacak. Haydi bakalım bir zarar ver de göreyim!

Musa AS'ın kavmi Firavun'un zulmünden beraberce kaçtı, deniz kenarına geldiler. Arkadan düşman kovalıyor.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.101, no:5686; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XX, s.391, no:22436 ve c.IX, s.168, no:8160.

قَالَ أَصْحَابُ مُوسَىٰ إِنَّا لَمُدْرِكُونَ

(الشعراء: ٦١)

(*Kàle ashàbu mûsâ innâ lemüdreku*) “Mûsâ AS’ın ashâbı dediler ki: Eyvah, yakalanacağız.” (Şuarâ, 26/61)

Önü deniz, arkadan atlı kuvvetler geliyor, hepsini kesecek. Deniz kenarında kıstırdılar.

Ne diyor Mûsâ AS:

قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ

(الشعراء: ٦٢)

(*Kàle kellâ*) “Asla! (*Inne maiye rabbî seyhedîn*) Rabbim yanımda, bize yardım edecek, o bize yol gösterecek.” (Şuarâ, 26/62) diye cevap veriyor.

Daha yol yok ortada, imkân yok. Önü deniz, arkası düşman! “Hayır, asla!” diyor. “Benim yanımda Rabbim var. O bana yolumu gösterecek.” diyor.

فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ
فَانفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ

(الشعراء: ٦٣)

(*Feevhaynâ ilâ mûsâ eni’drib bi-asàke’l-bahr*) “Bunun üzerine Mûsâ’ya, ‘Yâ Mûsâ, asanı vur bakalım şu denize!’ diye vahyettik.

Asasını suya vurdu. (*Fenfeleka fekâne küllü firkın ke't-tavdi'l-azîm*) Deniz yol oldu. On iki adet yol açıldı, geniş bulvar gibi oldu hepsi.” (Şuarâ, 26/63)

Musa AS ve ashabı geçti. Firavun ve ordusu suya gark oldu. Halbuki görünüşte Firavun ve ordusu daha kuvvetli gibiydi. Ama Allah diğerlerini korudu, kurtardı.

Kim tevekkül ederse böyle olur. Hatta:

إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ

(النحل: ٩٩)

(*Innehû leyse lehû sultânün ale'llezîne âmenû ve alâ rabbihim yetevakkelûn.*) “Gerçek şu ki, iman edip de Rablerine hakkıyla tevekkül edenler üzerinde, şeytanın bir hakimiyeti yoktur.” (Nahl, 16/99) Zarar veremiyor, yanına sokulamıyor.

(*Leyse lehû sultânün*) “Şeytanın tasallutu, gücü kuvveti yoktur.” Kime? (*Ale'llezîne âmenû*) “İman edenlere... (*Ve alâ rabbihim yetevakkelûn*) Ve Rablerine tevekkül edenlere...”

Tevekkül çok güzel şeydir. Tevekkülü öğrenmemiz lâzım!

Mektep açmışız. Ticaret hukuku öğreteceğiz, muhasebe öğreteceğiz. Sağlık koleji filan. Hep mektep açmışız. Biz de bir mektep açalım. Burada tevekkül dersi, müslümanları sevme dersi, teslimiyet dersi olsun. O dersleri gösterelim. Bunlara çok ihtiyacımız var.

o. Bir Kimsenin Allah'ındaki Değeri

Birinci hadis-i şerif, Ebû Hüreyre RA'dan ve Semüre RA'dan. Ebû Nuaym *Hilyetü'l-Evliyâ*'sında rivayet eylemiş ki, Peygamber SAS Hazretleri şöyle buyuruyorlar:¹⁶

مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَعْلَمَ مَا لَهُ عِنْدَ اللَّهِ، فَلْ يَعْلَمْ مَا لَهُ
عِنْدَهُ

(حل. عن أبي هريرة؛ حل. عن سمرة)

RE. 423/14 (*Men serrahû en ya'leme mâ lehû inda'llàh, fel- ya'lem mâ lehû indehû.*)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kâl, ev kemà kâl.

Rasûlüllah SAS bir ölçü daha verdi. Hadi bakalım vur bu kantara kendini, ne kadar tartacak seni, ağırlığın neymiş?

Peygamber Efendimiz şöyle buyuruyor:

“—'Allah indinde kendisine ne gibi nimetler var? Allah indinde mevkii, mertebesi nedir?' Bunları bilmek kimi sevindirecekse, kim bunları öğrenmek istiyorsa, kendisinin yanında Rabbinin kadr u kıymeti nedir, onu bilsin.”

¹⁶ Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.216; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.291, no:849; Semüretü'bnü Cündeb RA'dan.

Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.175; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.IV, s.62; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.100, no:30790; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XX, s.388, no:22428.

“—Acaba Rabbim beni seviyor mu sevmiyor mu? Rabbimin yanında mertebem ne?” diye merak etmez mi insan? Bilmek istemez mi? Bilmekten memnuniyet duymaz mı? Duyar.

Çare? Sen kendine bir bakıver bakalım. Rabbinin makamı, mevkii, hâli, sevgisi, hürmeti senin yanında ne mertebede?

Hiç aldırılmıyor, hiç bilmiyor, hiç düşünmemiş, hiç o tarakta bezi yok. Öbür tarafta senin durumun sifıra yakın.

“—Bayılırım. Bir emrine canım kurban. Bin tane canım olsa hepsi feda!”

Sen Rabbinin indinde kıymetlisin. Rabbinin ahkâmı, sevgisi, sevdiği şeylerin değeri senin yanında neyse, senin değer de Rabbinin katında o... Ne güzel ölçü! Kendimizi ölçeceğiz, şöyle içimize bakacağız. Ona göre mevkiimizi tayin edeceğiz.

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

02. 1985 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

